

Nors naujų lengvųjų automobilių pardavimas pernai traukėsi beveik visame pasaulyje, dalis segmentų nukentėjo pastebimai mažiau nei visa rinka. Lietuvoje 2020-aisiais parduota beveik 15 proc. naujų automobilių mažiau nei 2019 metais, tačiau SUV modelių pardavimas susitraukė tik 9,65 proc.

Pernai kas trečias mūsų šalyje parduotas naujas automobilis buvo miesto visureigis, o pirkėjus pasiekė 14 407 tokie modeliai. Universalų ir vienatūrių pardavimas traukėsi atitinkamai 27,2 proc. (2216 parduoti vnt.) ir net 42,53 proc. (827 vnt.).

Šeimos automobiliu tampa visureigis

Akivaizdu, kad šeimoms skirtų vienatūrių bei universalų pardavimą ir toliau perima gerokai madingesni SUV modeliai, tai vyksta ne tik Lietuvoje – analogiška dinamika pernai fiksuota visoje Europoje. Ne mažiau iliustratyvus ir faktas, kad „Lietuvos metų automobilio 2021“ rinkimų kategorijoje „Šeimos automobilis“ nugalėjo būtent šio segmento atstovas „Ford Kuga“.

„Lietuvos metų automobilio“ rinkimų komisijos narės Dinos Sergijenko teigimu, jau ganėtinai seniai pastebėta, kad žmonės nori sėdėti aukščiau, matyti geriau, turėti didesnę prošvaisą, patogiau įlipti į automobilį. Tai lėmė milžinišką SUV tipo modelių populiarumą.

„Žinoma, prisidėjo ir tai, kad automobilių gamintojai, pastebėję didesnę tokio tipo automobilių potencialą, rinkai pasiūlė pačių įvairiausių modelių. Ypač daug atsirado pigesnių, kompaktiškesnių, mat anksčiau tarsi buvo suvokiama, kad jeigu jau perki visureigį, jis būtinai turi būti didelis“, – sako automobilių žurnalistė.

Kokios savybės dažnai skatina šeimą rinktis būtent miesto visureigį? Įprasta manyti, kad svarbiausia tokiam automobiliui talpumas, patogumas bei ekonomiškumas – šie kriterijai neginčijami dešimtmečiais. Tačiau šiuolaikinių automobilių pažanga gerokai pakėlė ir vairuotojų lūkesčius, todėl tarp šeimos poreikiams patenkinti vis dažniau įvardijamų kriterijų atsiranda naujas – moderniosios technologijos, persmelkiančios visas sritis ir išplečiančios įvertinamų aspektų lauką.

Galimybė rinktis ekonomiškai optimalų variantą

Anot D. Sergijenko, gamintojai, pastebėję, kaip žmonės susidomėję miesto visureigiais, į juos montuoja nemažai įvairių papildomų sistemų, saugos technologijų, diegia naujų galimybių, šiuose modeliuose pirmiausia pristato savo naujoves, o tai natūraliai pirkėjus verčia norėti

pačių moderniausių automobilių.

„Todėl besitraukiant visai rinkai vis dar pirkę automobilius žmonės rinkosi tokius, kuriuose išvengia daugiausia privalumų. Jie buvo vertinami ir trokštami nepaisant to, kad visas pasaulis tarsi sustingo dėl pasaulinės koronaviruso pandemijos ir ekonominės recesijos“, – pažymi žurnalistė.

Bene dažniausiai šiuo metu automobilių pramonėje linksniojama elektrifikacijos technologijų sritis, neaplenkusi ir SUV modelių. Mūsų rinkoje jau galima išvysti įvairiausių hibridinių ar net visiškai elektrinių miesto krossoverių versijų – nuo „Toyota RAV4“, „Peugeot 3008“ ar „Kia e-Niro“ iki „Hyundai Tucson“ ir kitų.

Šioje pasiūloje išsiskiria visų laikų labiausiai elektrifikuotas „Ford“ modelis „Kuga“, kuris dabar siūlomas tiek su dyzeline ar benzinine jėgainėmis, tiek ir visų hibridinių versijų. Švelni hibridinė versija (angl. *mild hybrid*) siūloma su 2 litrų dyzeliniu varikliu, taip pat galima rinktis tradicinį arba iš tinklo įkraunamą hibridą, kurie derinami su 2,5 litro benzinine jėgaine. Ši versija leidžia vien elektros resursais nuvažiuoti iki 56 kilometrų.

Taip vienas automobilis atspindi plačią potencialių šeimos poreikių amplitudę: galbūt visą savaitę važinėjama nedaug, o savaitgaliais nuolat vykstama į užmiestį, tuomet itin tinkamos įvairios hibridinės ar benzininės versijos; o jei automobilis dirba daug ir nuolatos, tuomet vis dar galima rinktis efektyvų dyzelinį motorą. Plati pavarų pasiūla leidžia tiksliausiai apskaičiuoti ekonomiškai optimalų to paties automobilio variantą.

Ne vienas šeimyniškas SUV gali pasiūlyti ir visų varomų ratų sistemą, kuri ypač aktuali šeimoms, gyvenančioms užmiestyje ar nuolatos į jį vykstančioms.

Vienas svarbiausių rodiklių - saugumas

Saugumas šeimos automobiliui neabejotinai yra vienas svarbiausių faktorių, dažnai pirkežams pranokstantis bet kuriuos kitus. Renkantis naują šeimos automobilį rekomenduojama atkreipti dėmesį tiek į aktyvią, tiek į pasyvią saugos įrangos sistemas, padedančias ir išvengti įvykio, ir jam nutikus.

„Vertinčiau sistemas, padedančias vairuoti saugiai: perspėjimo apie gresiantį susidūrimą, neleidžiančio pasukti į kairę, jeigu priešais atvažiuoja kitas automobilis ar yra pėsčiųjų, kertančių kelią, važiavimo eismo juostoje pagalbos sistemą, aklujų zonų stebėjimo ir panašias. Dažnai automobiliais važinėjančios šeimos žino, kaip kartais sunku susikaupti kelyje, kai tavo dėmesio reikalauja ir mažas bendrakeleivis, tad gerai, kai automobilis gali

pasaugoti vairuotoją ir keleivius“, – akcentuoja D. Sergijenko.

Vienas geriausių būdų palyginti skirtingų automobilių saugos įrangą yra prestižinės saugumo organizacijos „Euro NCAP“ bandymų ataskaitos. Jose, beje, modernūs SUV modeliai dažniausiai išskiriami aukštais vertinimais.

Pavyzdžiui, naujausi modeliai „Toyota RAV4“, „Ford Kuga“ ar „Honda CR-V“ gavo maksimalias penkias žvaigžduotes bei itin aukštus įvertinimus už vairuotojo (92–93 proc. iš 100 galimų) ir keleivių (83–87 proc.) apsaugą. „Kuga“ bei „RAV4“ taip pat labai gerai įvertinti ir už pėsčiųjų apsaugą, gavę atitinkamai 82 bei 85 proc. balų.

Vertinant ant galinės sėdynės važiuojančių 6 ir 10 metų amžiaus vaikų saugumą, abu šie modeliai gavo net 23,8 balo iš 24 galimų. Tad akivaizdu, kad gamintojai visų šiais automobiliais keliaujančių šeimos narių saugumą taip pat laiko vienu svarbiausių parametru.

Vilioja ir plati įrangos pasiūla

Suprantama, vairuotojai ir keleiviai aiškiausiai pastebi modernias technologijas, kuriomis jie gali naudotis automobilyje. Ir čia SUV segmento modeliai gali itin daug ką pasiūlyti – jau bazinės įrangos automobiliuose galima aptikti, pavyzdžiui, palydovinę navigaciją, belaidį telefono įkrovimą, beraktę atrakinimo ir užvedimo sistemą, skaitmeninį prietaisų skydelį.

Aukštesnio lygio kompaktiniuose SUV komplektuojami dideli centriniai ekranai, automatiniai priekiniai LED žibintai, elektra valdomos sėdynės su masažavimo funkcija, elektra valdomi bagažinių dangčiai bei įvairios skaitmeninės paslaugos, valdomos per specialias išmaniųjų telefonų programas.

„Galvodama iš šeimyninio konteksto perspektyvos dėmesį atkreipčiau ir į automatinę pavarų dėžę, ir į atbulinio vaizdo kamerą, o dar labiau – kameras, leidžiančias matyti vaizdą aplink automobilį, ir į parkavimo daviklius, kad rūpesčių ankštose stovėjimo aikštelėse būtų kuo mažiau“, – pataria D. Sergijenko.

Žinoma, šeimos automobilis nebūtų labai naudingas, jei nebūtų praktiškas. Kompaktiniai SUV kaip „Citroen C5 Aircross“ įprastai siūlo dosnias papildomas erdves daiktams susidėti ar stumdomas galines sėdynes, kurios leidžia rinktis daugiau erdvės salone arba daugiau vietos bagažui.

Pavyzdžiui, „Ford Kuga“ sėdynes paslinkus pirmyn bagažinėje atsiranda 645 litrai erdvės. Palyginkime: „Seat Ateca“ bagažinės tūris siekia 510 litrų, o „Renault Kadjar“ – 472 litrus.

Dar niekada nebuvo tiek galimybių rinktis šeimos automobilį

